

Bilag 1

Status på belægning på hjemløse- og krisecenterområdet pr. september 2012 – samt vurdering af det fremadrettede behov

Sagsnr.:

2012-144417

Dokumentnr.:

2012-798011

Status på belægning på hjemløse- og krisecenterområdet

Socialudvalget besluttede d. 18. april 2012, at udvalget løbende skal holdes orienteret om udviklingen i belægningsstatistikker på hjemløse- og krisecenterområdet. I vinterhalvåret (oktober-februar) vil udvalget modtage månedlige orienteringer, mens afrapporteringen vil ske kvartalsvist i sommerhalvåret (marts-september).

Af tabel 1 fremgår belægningsprocenterne for herberger og krisecentre fra maj til september 2012. I tabel 2 præsenteres det gennemsnitlige antal besøgende pr. uge på kommunens fire natcaféer.

Tabel 1: Totale belægningsprocenter på herberger og krisecentre, maj-september 2012

	Maj	Juni	Juli	August	September
Herberg (§ 110)	96 pct.	97 pct.	97 pct.	97 pct.	97 pct.
Krisecentre (§§ 109 og 110)	89 pct.	88 pct.	90 pct.	94 pct.	95 pct.

Den samlede belægningsprocent for herbergerne var i september måned 97 pct. Belægningsprocenten har over vinteren og indtil nu ligget på et højt niveau mellem 96-97 pct. Den samlede belægningsprocent for krisecentrene lå i september på 95 pct. og har fra maj til august ligget mellem 88-94 pct. Siden vinterperioden, hvor belægningen på krisecentrene lå på mellem 95-97 pct., er der således sket et lille fald i sommermånederne. En del af faldet kan forklares med, at krisecenteret Baltic fra marts til april gik fra 24 til 40 pladser efter en periode med renovering. Belægningsprocenterne på herberg og krisecentre opgøres på baggrund af indberetninger fra de enkelte tilbud.

Tabel 2: Antal sovende/besøgende på natcaféer, maj-september, 2012

Normering = sovepladser	Belægning = sovende + besøgende				
	Maj	Juni	Juli	August	September
Natcafé					
Café Klare (20 pl.)	14 pers.	17 pers.	18 pers.	13 pers.	16 pers.
Hillerødgade (30 pl.)	38 pers.	35 pers.	35 pers.	34 pers.	32 pers.
Sundholm (30 pl.)	39 pers.	40 pers.	44 pers.	39 pers.	38 pers.
Mændenes Hjem* (40 pl.)	97 pers.	110 pers.	96 pers.	87 pers.	83 pers.

* Til forskel fra tidligere er udnyttelsesgraden ikke angivet i procent, men i antal besøgende/sovende i løbet af en måned, da dette synes at være en mere retvisende opgørelsesmetode. Det skal bemærkes, at Mændenes Hjem adskiller sig fra de andre natcaféer ved, at have mere karakter af et "natværested" hvor brugerne kommer og opholder sig nogle timer, og sjældent tilbringer en hel nat.

MR Voksne

Børnsørriffsgade 17
1592 København V

Telefon
5170 6555

E-mail
BCOC@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683052

I modsætning til tidligere statusnotater, har forvaltningen valgt at angive belægningen på samtlige natcaféer ens, nemlig i det gennemsnitlige antal sovende/besøgende i løbet af en måned. Tidligere har antallet af sovende/besøgende været anvendt i forhold til belægningen på Mændenes Hjem, mens den gennemsnitlige belægningsprocent pr. måned har været anvendt for de tre andre natcaféer. Mændenes Hjem adskiller sig fra de andre natcaféer ved, at have mere karakter af et ”natværested” hvor brugerne kommer og opholder sig nogle timer, og sjældent tilbringer en hel nat. Gennemstrømningen i natcaféen er derfor stor i løbet af en nat, hvorfor det synes misvisende at angive tilbuddets udnyttelsesgrad i belægningsprocent, da antallet af brugere i princippet godt kan overstige det antal personer der maksimalt er plads til, uden at kapaciteten på noget tidspunkt er fuldt udnyttet.

Ved at angive belægningen i antal besøgende på tværs af tilbuddene, synes en sammenligning af udnyttet kapacitet tilbuddene imellem mere ligefrem. Det skal i denne sammenhæng understreges, at der er tale om fire meget forskellige tilbud, og at der i en vurdering af de enkeltes tilbuds belastningsgrad, skal indgå en række afgørende faktorer. Socialforvaltningen peger i den forbindelse på følgende faktorer, der skal tages i betragtning:

- Når antallet af sovende svarer til normeringen, er sengepladserne fyldt op. De folk der kommer derudover, kan opholde sig vågen eller sovende ved borde og stole i caféen. Af princip afvises ingen borgere, hvis de er i målgruppen.
- Sikkerhedsmæssigt og logistisk kan natcaféerne rumme antallet af brugerne, også når antallet af brugere er over normeringen.
- Mændenes Hjem adskiller sig nævneværdig og kan ikke sammenlignes med de andre natcaféer, da der ikke er tale om reelt overnatning, men som beskrevet ovenfor en ”natvarmestue”.
- Antallet af sovende pr. nat kan godt overstige det antal tilbuddet er normeret til uden at kapaciteten på noget tidspunkt er fuldt udnyttet.
- Grænsen for hvornår natcaféerne har nået sit max i forhold antallet af sovende/besøgende afhænger i høj grad af sammensætningen af brugerne.
- I takt med at antallet af brugere overstiger normeringen, betyder det at borgerne på flere områder tilbydes i ringere service. Dels kan ikke alle tilbydes en sengeplads, der er mindre tid til den enkelte borger og dermed begrænsede muligheder for at afklare borgerens situation, ligesom der er risiko for at konfliktniveauet på natcaféen stiger.

Som det fremgår af tabel 2 er antallet af besøgende, med undtagelse af Café Klare, højt på natcaféerne. Dette var også tilfældet i

vintermånederne og der er samlet set ikke sket bemærkelsesmæssige udsving i antallet af besøgende det seneste år. Dog er der i løbet af sommeren registreret et lille fald på Hillerødgade. Det er Socialforvaltningens vurdering, at natcaféerne sikkerhedsmæssigt og logistisk godt kan rumme det høje antal besøgende, men at udviklingen på de enkelte tilbud skal følges tæt i forhold til de ovenfor beskrevne konsekvenser der er forbundet med det høje antal sovende/besøgende. Socialforvaltningen vil i de månedlige statusnotater til Socialudvalget hen over vinteren tage stilling til situationen på natcaféerne.

Forvaltningen kan derudover orientere om, at den eksisterende centrale pladsanvisning for krisecenterområdet fra september 2012 er udvidet til også at omfatte herbergsområdet. Det er forhåbningen, at man på denne måde får en bedre udnyttelse af ressourcerne, både ved at ledige pladser belægges, og ved at borgerne modtager det mest relevante tilbud, og på den måde hjælpes videre på den bedste og hurtigste måde. Derudover giver den fælles pladsanvisning et mere systematisk overblik over kapacitetsbehovet på herbergsområdet, da det dagligt på tværs af området vil blive opgjort hvor mange borger der henvender sig på et herberg for at få tildelt en plads.

I praksis kommer det til at fungere således, at herbergerne hver morgen melder ind til pladsanvisningen, hvor mange ledige pladser de hver især har. Derefter kan de to medarbejdere være behjælpelige med at finde den bedst egnede plads til de borgere, der har et behov. Det sker enten via modtagelsen i socialcenteret eller gennem sagsbehandlere, gadeplansmedarbejdere eller andre der kommer i kontakt med de pågældende borgere. Herbergslederne har naturligvis stadig visitationsret, så de kan indskrive de borgere, der måtte henvende sig direkte.

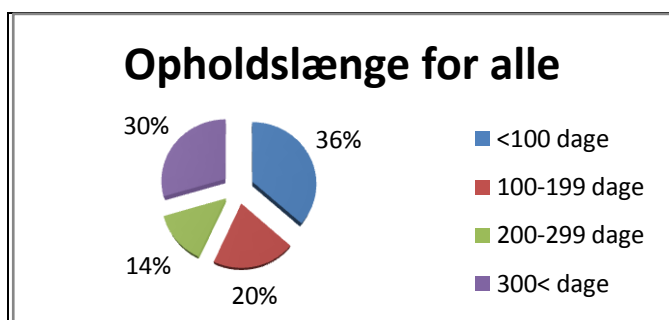
Baggrunden for den høje belægning på herberger

Forvaltningen har set indgående på den høje belægning og er kommet frem til, at de to mest tungtvejende forklaringer er lange ophold og en stor andel af borgere fra andre kommuner opholder sig på de Københavnske herberger.

Mange lange ophold.

Som det fremgår af diagrammet, er der en stor andel af borgerne på § 110-herbergerne, der har meget lange ophold. Dette er problematisk – både fordi det betyder, at de pågældende borgere ikke hjælpes videre og fordi der er behov for flow for at sikre plads til nye hjemløse.

Figur 1: Opholdslængde på herberger, 1. Kvartal 2012

En af målsætningerne i den nationale hjemløsestrategi er, at opholdstiden på herberg ikke bør overstige 4 måneder (120 dage) for borgere, der er parate til at flytte i egen bolig. Da det må forventes, at der går lidt tid fra en borger flytter ind på et herberg, og til vedkommende er parat til at flytte i bolig, er Socialforvaltningens pejlemærke for området, at den gennemsnitlige opholdstid ikke bør overstige 140 dage, svarende til knap fem måneder.

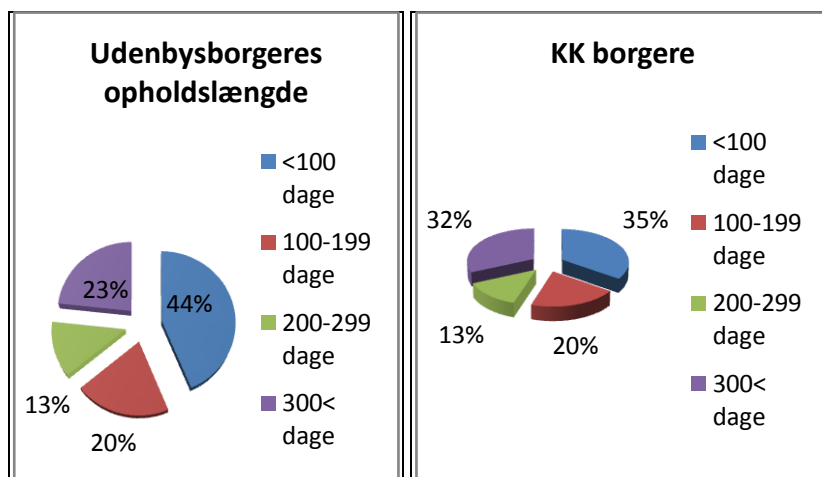
Som det fremgår af Figur 1 er det hele 34 pct. af borgerne på herberger, der har en opholdstid på over 200 dage, og 30 pct. på over 300 dage på trods af en ihærdig indsats, for at skabe flow og hjælpe borgerne videre.

Stor andel af udenbys borgere på de Københavnske herberger.

Ifølge Ankestyrelsens årlige opgørelser, udgøres ca. 25 pct. af opholdene på hovedstadens herberger af borgere fra andre kommuner. Dette tal har ligget stabilt med mindre udsving fra 2007-2011. Ifølge kommunens egne opgørelser udgør de udenbys borgere 21 pct. i 1. Kvartal 2012. Der er mulighed for at andelen af udenbys borgere er større end 21 pct., da der er forsinkelse på den endelige bekræftelse af at en borger er hjemmehørende i en anden kommune og andelen derfor kan ændre sig med tilbagevirkende kraft. Med 20-25 pct. af pladserne belagt af borgere fra andre kommuner, må det siges, at dette er en del af årsagen til presset på de Københavnske herberger.

De to diagrammer i figur 2 viser, at andelen af borgere, med lange ophold er større blandt københavnske borgere end blandt udenbys – 23 pct. af de udenbys borgere opholder sig mere end 300 dage på et herberg, mens det er hele 32 pct. af de Københavnske. I begge tilfælde må det dog siges at være for mange.

Figur 2: Opholdstider på herberg opgjort for udenbys borgere og Københavner borgere, 1. Kvartal 2012

Dykker man ned i tallene og ser nærmere på forskellene mellem herbergerne, viser der sig også nogle tydelige forskelle. Fire herberger skiller sig ud ved at have markant flere lange ophold end de øvrige herberger. En del af forklaringen skal findes i, at målgrupperne er forskellige for herbergerne, og at de herberger, der har de mest kaotiske borgere også har flest korte ophold, fordi det er svært at fastholde en kaotisk borger ret længe ad gangen. Disse forskelle skal der ses mere på fremadrettet.

Generel mangel på boliger til målgruppen

En opgørelse viser, at antallet af boliger i den almene sektor til under 3.000 kr. om måneden er meget begrænset. Statistik fra boliganvisningen viser imidlertid, at ventetiden på en bolig for kontanthjælpsmodtagere over 25 kun er 3-4 måneder. En del af forklaringen på, at ventetiden er så relativt kort på trods af det lave antal, er kommunens aftale med boligselskaberne om puljeboliger. Denne aftale betyder, at boligselskaberne skal tilvejebringe 250 boliger til under 3.000 kr. (i 2010-priser) til Socialforvaltningens målgrupper. Dette mål ventes opfyldt i løbet af 2013, hvorefter det vil blive endog meget svært at skaffe boliger nok, med mindre det lykkes at få en ny aftale i stand om puljeboliger.

Som beskrevet ovenfor er der meget få boliger, som unge under 25 på kontanthjælp kan betale. Ventetiden på en bolig er opgjort til 6-7 måneder for unge under 25 år. Der er i øjeblikket 238 unge under 25, der venter på en bolig gennem boliganvisningen. Der er dog kun 7 ud af 51 indskrevne unge på herbergerne, som er indstillet til en bolig. Sammenlagt er 82 borgere på § 110 indstillet til en bolig. Over et helt år indstiller hjemløseenheden 500-600 borgere til egen bolig.

Opsamling på tidligere iværksatte initiativer

Socialudvalget behandlede på mødet d. 7. december 2011 en sag vedr. kapacitetsudfordringer på herbergs- og krisecenterområdet.

Af sagen fremgik, at de lange opholdstider på herberger og krisecentre og den fulde belægning på egne tilbud betød, at øvrige hjemløse og kriseramte borgere i stedet må opsøge tilbud uden for kommunen. For

at tilbyde hjemløse og kriseramte borgere et passende tilbud i kommunen er der behov for at øge kapaciteten.

På baggrund af drøftelserne blev det besluttet at der skulle etableres 45 nødboliger til de borgere, hvis sag var afsluttet på herberg eller krisecenter, og som derfor kun afventede en bolig. Det blev også besluttet, at kapaciteten på natcaféområdet skulle udvides i vintermånederne, og at myndighedsarbejdet med udarbejdelse af § 141-handleplaner skulle styrkes. Samtidig blev forvaltningen givet et bredt mandat til at finde løsninger på kapacitetsudfordringen, hvorunder det blev besluttet, at lave ”grøn bølge” i boliganvisningen for borgere på krisecentrene.

Ekstra kapacitet i vinterperioden

I vinterperioden åbnede Aktivitetscentrets natcafé 32 ekstra pladser med midler fra Socialministeriets nødovernatningspulje. Forud for åbningen havde der været overbelægning på natcaféen. Det samlede antal brugere ændrede sig ikke efter åbningen af de ekstra pladser, men brugerne fik bedre forhold i form af mere plads og flere personaleressourcer. Der var således tale om en forbedring af tilbuddet, men de ekstra pladser tiltrak ikke nævneværdigt flere brugere.

Nødboliger

I foråret 2012 blev der udpeget 45 ledige pladser i forvaltningens eksisterende tilbud, der skulle bruges som nødboliger. Pladserne var placeret i eksisterende ledig kapacitet forskellige steder i byen, flere af dem i tilknytning til eksisterende hjemløsetilbud. På baggrund af placeringen og graden af skærmetthed blev pladserne øremærket til hhv. borgere fra herberger og borgere fra krisecentre, så der ikke skete en uhensigtsmæssig sammenblanding af målgrupperne. Placeringen af nødboligerne fremgår af tabel 3.

Tabel 3: Placering af nødboliger

Hotellet i Oehlenschlägergade 17	7 pladser til kvinder/familie
Ledige værelser i bofællesskab, Thorsgade 61-63	3 pladser til hjemløse
Ledige værelser i bofællesskab, Colbjørnsensgade 17	5 pladser til hjemløse
Ledige § 107-pladser på Kollegiet, Gl. Køge Landevej 137	24 pladser til hjemløse
Kofoeds Skole, Nyrnberggade 1	6 pladser til kvinder/familier
Total	45 nødboliger

Målgruppen for nødboligerne blev afgrænset til borgere, der var parat til egen bolig uden støtte. Hjemløseenheden og tilbuddene har i fællesskab gennemgået borgerne og vurderet om de faldt inde for målgruppen. Der blev identificeret 34 potentielle borgere, hvoraf der er flyttet ca. 50 pct..

Mange borgere har imidlertid takket nej til en nødbolig. Årsagerne hertil har været forskellige. For borgere med børn var det ofte et spørgsmål om at nærhed til børneinstitutioner og skole, mens borgere fra herberger ofte har en stærk territorial tilknytning til en bestemt bydel. For begge grupper var der endvidere en del borgere, der ikke magtede et ophold i en nødbolig forud for indflytning i en egen bolig.

"Grøn bølge" i boliganvisningen

Sideløbende med etableringen af nødboligerne, blev der iværksat en "grøn bølge" i boliganvisningen, der gav boligindstillede borgere på krisecentrene fortrinsret til boliger. Når den grønne bølge kun rettede sig mod borgere på krisecentrene og ikke borgere på herberger, skyldtes det, at det kun var 13 af de 45 nødboliger, der kunne tilbydes borgere fra krisecentrene, hvorfor der var behov for at gøre noget ekstra for denne gruppe. Den grønne bølge medførte, at det i løbet af ca. en måned lykkedes det at flytte 30 borgere/familier fra krisecentrene til egen bolig. På denne vis blev behovet for boliger til borgere på krisecentre afhjulpet.

Vurdering af de iværksatte løsninger

Samlet set er 46 borgere blevet hjulpet videre fra herberg eller krisecenter. Langt hovedparten er blevet hjulpet videre fra krisecentrene ved hjælp af den grønne bølge. Derved blev kapacitetsudfordringen på krisecentrene løst. Siden da har belægningen ligget mellem 88-95 pct.

I forhold til kapacitetsudfordringen på herbergsområdet, har det været sværere at ændre situationen. Selv om det styrkede arbejde med handleplanerne spiller positivt ind i forhold til at hjælpe borgerne vider til passende tilbud, så har belægningssituationen ikke ændret sig væsentligt. Siden sidste vinter har belægningen ligget på 96-97 pct. samtidig med, der har været meget høj belægning på natcaféerne. Etableringen af nødboliger har heller ikke kunnet afhjælpe problemet – kun 12 borgere fra herberger har taget imod et tilbud om en nødbolig. Borgerne på herbergerne er indenfor målgruppen. Forvaltningen har i hvert kvartal 2012 opgjort hvor mange, der falder uden for målgruppen. Det drejer sig kun om 2-3 borgere pr. kvartal. Det er med andre ord borgere med tunge sociale problemer, der opholder sig på kommunens herbergstilbud.

Forvaltningens vurdering af det fremadrettede behov for kapacitet på hjemløse- og krisecenterområdet

Revidering af nødboligindsatsen

Som beskrevet ovenfor, viste vurderingen af borgerne i forbindelse med nødboligindsatsen, at de generelt har komplekse sociale problemer, og dermed behov for mere social støtte end hvad der kan tilbydes i en nødbolig. Derfor foreslås det at revidere indsatsen med de 45 nødboliger.

Siden sidste vinter har flowet på krisecentrene gjort det muligt at møde efterspørgslen efter pladser, men der er fortsat fokus på at øge flowet yderligere. På den baggrund vurderes det, at de permanente 23 nødboliger på Baltic, de 6 nødboliger på Kofoeds Skole samt de 7 pladser på Hotellet er tilstrækkelig kapacitet til denne del af målgruppen. Dermed kan pladserne fungere som buffer i tilfælde af, at der igen kommer propdannelse på krisecentrene.

Hvad angår borgere fra herberger, er det den faglige vurdering, at denne del af målgruppen har et behov for støtte, indtil de kan anvises et varigt tilbud eller en egen bolig med passende støtte. I dette lys foreslås det at afvikle nødboligerne til hjemløsemålgruppen.

I stedet for kan der arbejdes med ”sovende kapacitet” i form af pladser, der kan tages i brug efter behov. Denne sovende kapacitet kan etableres på Kollegiet, Gl. Køge Landevej, hvor der er 45 ledige pladser på § 107. Pladserne har gennem længere tid stået tomme, hvilket bl.a. skyldes, at rammerne ikke egner sig til længerevarende ophold med botræning. Den sovende kapacitet vil kunne bringes i spil, hvis der opstår behov – eksempelvis som følge af øget søgning til herbergerne i vinterperioden. Da Kollegiets personalenormering er lav og der ikke er natdækning, vil der være visse begrænsninger i målgruppen, idet Kollegiet kun kan rumme mænd, men ikke udadreagerende og unge under 25. Omlægningen af Kollegiet vil være en tidsbegrænset indsats frem til renoveringen af Kollegiet påbegyndes primo 2014.

Fokus på udenbys borgere

Som noget nyt har forvaltningen dette efterår skærpet/systematiseret procedurerne i forbindelse med udenbys borgere på de københavnske herberger.

Samtidig er der i regi af hjemløsestrategien det opsøgende projekt udenbys borgere, hvor to af hjemløsehedens medarbejdere arbejder aktivt for at hjælpe udenbys borgere hjem til de kommuner, som de kommer fra. En væsentlig del af opgaven består i at skabe kontakt til de lokale myndigheder og sikre, at der tages hånd om borgernes sag.

Fokus på lange ophold

Som følge af hjemløsestrategien og housing first-tilgangen er der allerede blevet rettet meget op på antallet af meget lange ophold på herbergerne. Men som analysen viser, er der stadig en alt for stor andel, der har opholdt sig meget længe. Forvaltningen vil iværksætte en kortlægning af, hvilke konkrete borgere, der opholder sig længere end de ”vejlede opholdstider” jf. pejlemærkerne på tilbuddene og baggrunden for de lange ophold. Det betyder, at der vil komme ekstra fokus på gruppen, der opholder sig længere.